

S. RAŠKAJ, *Košara s cvijećem*. Zagreb, Zbirka dr. Josipa Kovačića

Kraljevice); otprilike do 1940. slika ih na klasičan način, dok poslije, uz primjenu posebne tehnike raznobojnih tuševa, postiže titravu prozračnost ugodaja mediteranskoga podneblja. Bavio se primijenjenom umjetnošću (medalje u bronci, iskucane srebrne korice knjiga, nacrti za tekstil), povremeno scenskom opremom i restauracijom umjetnina. Kroz cijelo njegovo djelovanje provlači se temeljno secesijsko usmjerenje uz pokušaje prilagođivanja suvremenim lik. težnjama. Samostalno je izlagao u Ljubljani (1908, 1913), Pragu (1913), Herceg-Novom (1915), Dubrovniku (1916, 1958), Zagrebu (1917, 1920, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1932, 1934, 1936, 1937, 1939, 1941, 1945), Osijeku (1923), Karlovcu (1924), Amsterdamu, Rotterdamu i Hagu (1934), Crikvenici (1952). Posmrtno izložbe priredene su mu u Dubrovniku 1964 i 1986.

LIT.: A. Jiroušek, Marko Rašica, *Vijenac*, 1923, 8 i 15. — I. Bošković, Marko Rašica kao scenograf dubrovačke praižvedbe »Ekvinocija«, *Rad JAZU*, 1965, 341. — V. Kružić Uchyt, Počeci moderne umjetnosti u Dubrovniku, u katalogu: 100 godina moderne umjetnosti u Dubrovniku, Dubrovnik 1978. — L. Aleksić, Marko Rašica (katalog), Dubrovnik 1986. N. B. B. i R.

RAŠIĆ, Ante, slikar i kipar (Imotski, 13. XII. 1953). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1977 (N. Reiser). Bio je suradnik Majstorske radionice Lj. Ivančića u Zagrebu i kiparskog ateljea M. Charpentiera u Parizu (1978/79). Pripada generaciji koja svoju umjetnost gradi na tradiciji konceptualizma i primarnoga izraza. Njegova djela karakterizira analitičko istraživanje strukture realnoga predloška (*Stolica s vrećicama*, 1976). Poslije 1980. radi kolaže, reljefe i metalne skulpture dinamičnih ritmova i slobodnih asocijacija (*Pejzaž*, 1984; *Podne*, 1984–86; *Dugo ljeto*, 1984–86). Za Park skulpture u Gajnicama u Zagrebu izradio kompoziciju *Nadengrad* (1986). Samostalno izlagao u Slavonskome Brodu, Zagrebu, Splitu i Beogradu.

LIT.: D. Matičević, Ante Rašić (katalog), Zagreb 1986.

Ž. Ké.

RAŠKAJ, Slava, slikarica (Ozalj, 2. I. 1877 — Stenjevec kraj Zagreba, 29. III. 1906). Gluhonijemom od rođenja, školovala se u Zavodu za gluhonijem u Beču (1885–93), odakle se vraća u Ozalj. God. 1895. dolazi u Zagreb, gdje boravi u Zavodu za gluhonijem; 1896. postaje učenicom B. Čikoša-Sesije. U Ozalj se ponovno vraća 1899. Potom boravi u Zlataru (1899) i Orahovici (1900). Od 1901. javljaju se znakovi duševne bolesti, a 1902. smještena je u Zavod za umobolne u Stenjevcu, gdje ostaje do smrti. S. Raškaj počinje crtati još kao dijete. Za razvitak njezinoga lik. dara i stupanje u javnost najzaslužniji je Čikoš-Sesija koji je uvodi u Društvo hrvatskih umjetnika. Izlagala je na prvoj izložbi Društva (Hrvatski salon), potom na

austroug. izložbi u Petrogradu (1899) i Svjetskoj izložbi u Parizu (1900), gdje su njezini akvareli (*Lopoči iz Botaničkog vrta* i dvije zagrebačke vedute) izloženi u odjelu hrv. školstva (danas u Školskome muzeju u Zagrebu). Izlaže 1901. na putujućoj izložbi Društva hrvatskih umjetnika (12 djela), kada postaje i njegovim članom, te 1902. i 1903. na izložbama Društva umjetnosti. Radovi su joj reproducirani 1898. u petnaestom broju časopisa »Vienac« (7 crteža), u publikaciji »Hrvatski salon« i časopisu »Život«.

Njezin se dragocjeni opus sastoji od akvarela, te nešto pastela, ulja i crteža. Među ranim radovima najbrojnije su mrtve prirode nastale pod utjecajem Čikoša-Sesije, a oko 1898. u nekim se njezinim djelima osjeća utjecaj Jugendstila (ciklus akvarela *Lopoči*). Veći dio opusa čine akvareli i pasteli nastali u Ozlju između 1899–1901. Krajolik Ozlja i okolice, te povremeno ljudska figura, osnovni su motivi toga razdoblja (*Ozalj*, 1899; *Stablo u snijegu*, 1900; *U seljačkoj sobi*, 1900; *Djevojčica*, 1900; *Seljačić*, 1900; *Rano proljeće*, 1901). Postignutim ozračjem, specifičnim plenerizmom i slikanjem svjetla, ostvarenim u tim djelima, dala je osеbujan prinos povijesti hrv. slikarstva. S. Raškaj pripada razdoblju moderne i to komponenti njezinih impresionističkih struja. Posebno je važna njezina uloga u povijesti hrv. akvarela. Samostalne izložbe priredene su joj u Zagrebu (1957, 1969, 1977), Splitu (1962), Ozlju (1977) i Rijeci (1993).

LIT.: V. Lunaček, Slava Raškajeva, *Savremeni*, 1906, 5. — Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata u XIX. stoljeću, Zagreb 1934. — M. Peić, Slava Raškaj, Beograd 1957, Zagreb 1985. — Z. Rus, Slava Raškaj, Kolo, 1969, 8–9. — J. Uškoković, Slava Raškaj (katalog), Zagreb 1969. — Ž. Čorak, Boja, zvuk tišine, u knjizi: Kaleidoskop, Zagreb 1970. — J. Uškoković, Slava Raškaj i secesija, 15 dana, 1977, 8. — M. Peić, Slava Raškaj, u knjizi: Portreti hrvatskih umjetnika 19. i 20. stoljeća, Zagreb 1986. — B. Cеровac, Slava Raškaj (katalog), Zagreb 1993. J. Uić.

ilustracija na str. 138

RATKAJEC-KOČICA, Ljubica, keramičarka (Zagreb, 28. II. 1935). Završila Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1956 (S. Skopal). God. 1958–69. radi u Steklarni »Boris Kidrič« u Rogaškoj Slatini kao oblikovateljica. Izrađuje slobodne kompozicije od obojena i bezbojna stakla, primjenjujući različite tehnike obrade i ukrašavanja; posebno se posvećuje istraživanju oblika. U keramici modelira skupine figura; istražujući strukturu gline postiže različite efekte na površinama. — Samostalno izlagala u Splitu i Zagrebu.

LIT.: M. Baričević, Ljubica Ratkajec-Kočica (katalog), Split 1983. — V. Maleković, Ljubica Ratkajec-Kočica (katalog), Zagreb 1988. — Đ. Comisso, Ljubica Ratkajec-Kočica 1963–1988, Zagreb 1988. Ma. B.

S. RAŠKAJ, *Stablo u snijegu*. Zagreb, Moderna galerija